

Sadowska Agnieszka, doktor,
Prodziekan Wydziału Nauk
Społecznych
Zasada Agnieszka, student
Dębska Renata, student
Wyższa Szkoła Handlowa w Radomiu
(Radom, Polska)

WOLONTARIAT FORMĄ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ W SPOŁECZEŃSTWIE OBYWATELSKIM

W Polsce w ostatnim czasie obserwuje się większe zainteresowanie ideą wolontariatu. Środki masowego przekazu przedstawiają prowadzone kampanie społeczne, które promują pracę podejmowaną bez wynagrodzenia i ochotniczą. Zarówno w mediach tradycyjnych jak i elektronicznych spotkać się możemy z takimi środkami promocji jak: nośniki reklamy zewnętrznej, spoty promocyjne, blogi, fora internetowe, spotkania informacyjne. Promocją wolontariatu zajmują się organizacje międzynarodowe np. Unia Europejska, UEFA czy też organizacje należące do trzeciego sektora [1].

European Volunteer Centre i Association of Voluntary Service Organisations podkreślają, że wolontariat odnosi się do wszystkich form działalności ochotniczej, która ma charakter formalny i nieformalny, w pełnym i niepełnym wymiarze czasu, w kraju i za granicą oraz jest podejmowany bezinteresownie, ze swojej woli i własnej motywacji [2].

Mueller zwraca uwagę, że ludzie angażują się w wolontariat nie tylko ze względu na altruizm, ale także takie motywy jak:

- możliwość osiągnięcia celów kolektywnych np. tworzenie bliskości czy więzi rodzinnej;
- ze względu na osobiste korzyści np. prestiż, kontakty społeczne;
- ze względu na powiększenie kapitału ludzkiego np. zdobycie kwalifikacji czy doświadczenia zawodowego [3].

Dzięki temu osiągają swoje własne cele społeczne i psychologiczne.

Działania zamierzające do dokonywania zmian w zachowaniu człowieka pod wpływem wolontariatu obejmują również jego środowisko społeczne, gdyż jednostka jest częścią grupy społecznej wchodzącą w system społeczny [4].

Pedagodzy traktują wolontariat, jako jednostkową i grupową formą funkcjonowania społecznego, narzędzie zmiany społecznej oraz formę wychowania środowiskowego [5].

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie opinii studentów na temat roli wolontariatu w społeczeństwie obywatelskim.

W badaniach wzięło udział 345 studentów studiujących: pedagogikę, stosunki międzynarodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne na uczelni niepublicznej. Badania przeprowadzono za pomocą autorskiego kwestionariusza ankiety. Materiał badawczy poddano analizie ilościowej i jakościowej.

Z przeprowadzonych badań wynika, że aktywność społeczna podejmowana

poprzez wolontariuszy jest wyznacznikiem kapitału społecznego, który poprzez normy społeczne, zaufanie i innowacje społeczne sprzyja budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Badani zwracali uwagę, że Polacy potrafią niezwykle szybko jednoczyć się i organizować działania pomocowe podczas katastrof np. powodzi. Wynika to z cechy wolontariatu, którą jest praca dla innych poprzez służbę dobru wspólnemu jako warunek aktywnego obywatelstwa. A rola pełniona przez wolontariuszy w społeczeństwie przyczynia się do integracji społeczeństwa.

Współczesne społeczeństwo charakteryzuje konsumpcjonizm, upadek autorytetu, wyobcowanie niemniej zauważa się zwiększenie zainteresowania młodego pokolenia Polaków wolontariatem. Dzięki podejmowanej działalności rozwijają swoje zainteresowania, poznają samych siebie, uczą się przewyżczać trudności oraz uczestniczą w wywieraniu zmian społecznych [6].

Wolontariusz zaprasza do podążania tą samą drogą co on, poprzez to współuczestniczy w budowaniu nowej jakości życia społecznego.

Lista używanych źródeł

1. Necel R. Między kampanią społeczną a społecznym doświadczeniem. O dwóch dyskursach na temat wolontariatu / Kultura i Edukacja – 2011. – Nr 4. – s. 89.
2. Włodarczyk W. Odcienie i cienie wolontariatu / Kultura i Edukacja – 2011. – Nr 3. – s. 30.
3. Basińska A. Jeran A. Co można zyskać, będąc wolontariuszem na wielkich imprezach? O korzyściach z wolontariatu akcyjnego w świetle badań jakościowych w trzech wybranych miastach Polski / Kultura i Edukacja – 2011. – Nr 4. – s. 115.
4. Tokarski Z. Szkolenie i doskonalenie kompetencji wolontariusza: monografia / Juras B. Wybrane obszary badawcze andragogiki, Łódź, wyd. Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, 2007.– s. 286.
5. Ciesiołkiewicz A. Wolontariat szansą dla młodzieży/Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze – 2002. – Nr 5. – s. 9.
6. Sadowska A. Deja A. Współczesny student w obliczu wolontariatu: monografia /Sadowska A. Gołębiowski A. Tradycja i współczesne nurty wolontariatu w Polsce, Radom, wyd. Wyższej Szkoły Handlowej, 2017. – s. 104-105.